

POZVÁNKA A PŘÍPRAVY NA SVATBU

2.7.2023, Kamil Vystavěl

Matouš 22,1-14: A Ježíš k nim znovu mluvil v podoběnstvích: S královstvím Božím je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu. Poslal služebníky, aby přivedli pozvané na svatbu, ale oni nechtěli jít. Poslal znovu jiné služebníky se slovy: 'Řekněte pozvaným: Hle, hostinu jsem uchystal, býčci a krmný dobytek je poražen, všechno je připraveno; pojdte na svatbu!' Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, druhý za svým obchodem. Ostatní chytily jeho služebníky, postupně je ztýrali a zabili je. Tu se král rozhněval, poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil. Potom řekl svým služebníkům: 'Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni; jděte tedy na rozcestí a koho najdete, pozvěte na svatbu.' Služebníci vyšli na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré; a svatební síň se naplnila stolovníky. Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu. Řekl mu: 'Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?' On se nezmohl ani na slovo. Tu řekl král sloužícím: 'Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.' Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán.

1. A byla svatba!

Ježíš začíná vyprávět tam, kde obvykle končí pohádky. Hurá, je svatba! A vůbec se tu neřeší, zda se ženich s nevěstou mají rádi, stejně tak nevíme, kde a jak se seznámili, protože to není pohádkový příběh. Ve skutečném světě králové a královny používali svatbu jako nástroj pro budování a upevňování svého panství. Jak?

Inu jednoduše. Syn (princ) se totiž ožení nikoli podle toho, která dívka je mu sympatická, nýbrž podle doporučení nejmoudřejších královských diplomatů tak, aby se svatbou prince a princezny podpořily a utužily příhodné mezinárodní vztahy. Říká se tomu sňatková politika. A jelikož už je dlouho předem určeno a dáno, koho si královský syn vezme za manželku, není důvod toto téma dále rozebírat. *S královstvím Božím je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu...*

2. Problémy s hosty

Je tu ovšem jiná záležitost, jiný problém – svatební hosté. Král pečlivě vybíral. Pozval patrně významné osobnosti, které se podílely na řízení a prosperitě státu: krajské hejtmany, starosty okresních měst, ředitele státních podniků, zakladatele úspěšných neziskovek a tak podobně. To se musí: rozeslat pozvánky, zarezervovat hotely a podle počtu hostů objednat dostatek jídla. A pak v pravou chvíli ještě vyrazili královští poslíčci, aby pozvaným vyřídili, že již jsou očekáváni. Tak, a teď už schází jen to, aby zblízka i zdáli hosté dorazili.

A zatímco král čekal, hosté přemýšleli. Zda-li je snadné přichystat se na velikou a významnou státnickou oslavu? Taková událost se neodbuje jedním odpolednem. Kdepak, svatba má rozměr mezinárodní dohody a královský festival bude trvat nejméně tři dny. K tomu připočteme náročnou cestu. Pozvaní si prohlíželi své diáře nabitě povinnostmi... A kdo ví, zda vůbec tento sňatek bude rozumným krokem uprostřed složité mezinárodní politické situace?

Dopadlo to tak, že král se ne a ne dočkat příjezdu vzácných hostů. Nuže, tak znovu! Jděte a vyřídte pozvaným: Slavnost je připravená, maso naložené, stůl i nocleh přichystány. Vzhůru! Pojdte na svatbu! A opět králi nezbylo než čekat, zda přece jen oslovené jeho naléhavé pozvání nepřesvědčí.

Mezi tím se to milým vzácným hostům celé rozleželo v hlavě. Někteří z nich si prostě ve svém diáři neuvolnili místo. Pardon, mám spoustu svých starostí, práce a projektů. A některým jiným přišlo, že nastává jejich chvíle, chvíle vzpoury: Tak abys věděl pane králi, my jsme proti! Tvoje politika a politika vašeho syna se nám nelíbí! Raději k nám už žádné své služebníky neposílej, protože my za krále nechceme a nesneseme ani tebe, ani tvého syna! Kraluj si jinde a jiným! Tečka. Celé to vzpurné a nenávislné vření pocítili královští poslíčci: *chytily jeho služebníky, postupně je ztýrali a zabili.*

3. Další pozvánky

Jak takto rozehraný příběh může pokračovat? Když si někdo nechá ujít velkolepou slavnost ujít, budiž, je to jeho volba a jeho ztráta. Ať si dělá, co sám uzná za vhodné. Daleko horších konců a ztrát se dočkali vzbouřenci. Král celistvost státu hájil a uhájil.

A svatba? Bude mít vůbec nějaké hosty? Řešení bylo snadné, stačilo jen přestat hledět na předem zvolená jména a adresy a pokračovat v rozdávání pozvánek. *Služebníci vyšli na křižovatky cest a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré; a svatební síň se naplnila stolovníky.* Shromáždili zlé i dobré. Tedy přišli lidé všelijací, ostatně ono mezi těmi původně pozvanými a pečlivě vybranými hosty to bylo podobné.

4. Zanedbané předsvatební přípravy

A zatímco se ta velkolepá akce už rozjela, hudba zněla a skleničky i příbory zvesela zvonily, přišel se král s náležitou zvědavostí kouknout, kdo vlastně nakonec pozvání přijal. A co nevidí? Mezi svátečně naladěnými a upravenými lidmi se motá chlap ve špinavých montérkách. Nemilým překvapením ještě pořád nebyl konec a králi to vrtalo hlavou.

Že by milý pan opravář neměl čas či peníze na to, aby sehnal lepší a čistý kabátek? Vždyť snad všichni, co jsou zde, byli pozvaní dost na rychlo, bez dřívějších upozornění, ale oni svou předsvatební přípravu nikterak zanedbali. Tak kde je problém? Překvapený král špinavého muže v pracovním obleku nakonec uchopil za rameno a oslovil: *Příteli, jak se ti sem podařilo vstoupit, když nemáš sváteční oblečení?* Jistě za tím vězí nějaké rozumné a pochopitelné vysvětlení.

Na místo přátelského vysvětlení se rozhostilo trapné a zaryté mlčení. Copak se za tím mlčením asi ukrývá? Anebo se zeptám takto: Co by vás přimělo k tomu, abyste se na svatební slavnost vydali v teplácích a vytahaném tričku?¹

Pozvánka sice otevírá dveře na svatební hostinu, ale naše nepřiměřené chování může vést k tomu, že nás z hostiny zase vyvedou ven. To už by bylo lepší ušetřit si tu ostudu, nedělat tam zbytečně dusno a zůstat sedět doma.

5. Boží radost

A teď ještě maličko o nás: Co si z podobnosti můžeme odnést? Především to, že Boží svatební hostina, Boží radost se pozoruhodně proplétá s lidskými činy a s lidskou odpovědností. Záleží na Bohu, záleží na tom, koho pozve, koho osloví, koho se dotkne, ke komu úspěšně dorazí ta pozvánka na svatební oslavu. Ale zároveň setsakramentsky záleží také na lidech, na nás, na tom, co děláme s těmi Božími doteky a oslovenými. Záleží na tom, zda se k té radosti a slavnosti přidáváme a také jak se k ní přidáváme.

Existují lidé, kteří mají tolik práce a tak málo času, že už jim nezbyvá v hlavě či v diáři prostor pro Boží radost. Anebo jen zoufale málo. A i když by se jeden docela rád zastavil a poveselil, v tom švuňku a shonu splývá mimořádné nebeské oslovení se všemi dalšími pozvánkami a vlastně jen překáží, protože vyrušuje a odvádí od rozdělané práce. A mají pravdu, Hospodin opravdu chce leckterého člověka z jeho udýchaného pachtění vyrušit.

Někteří jiní lidé se zase na vlnu Boží radosti vůbec ale vůbec naladit nechtějí. Kristova politika se jim protíví. Kristovu laskavost a pochopení pro ty, kteří si žádnou laskavost nezaslужují, odmítají. Hledají si obranné i útočné argumenty, jak se bez Boží radosti obejít, jak ji zastavit. Takoví lidé se dříve či později s Božími postoji budou muset střetnout a utkat.

A konečně je na světě spousta lidí, kteří pozvání k radosti přijali anebo ještě v budoucnu přijmou. Kéž by nelitovali peněz, času, ani sil na náležitou předsvatební přípravu. Také Ty jsi zvána a Ty jsi zván na královskou svatbu. Pojďme se svátečně naladit tak, aby Radost s velkým R mohla volně proudit v našich dnech, našich skříních, našich vztazích, v naší práci, našich srdcích. Kéž by Boží radost v nás už nyní konala své divy!

1 Na tuto otázku odpověděla má devítiletá dcera takto: Kdybych tam šla z donucení. Anebo když by mi svatba nestála za tu přípravu.